

Gaidāmās nodokļu izmaiņas Igaunijā 1/37/24

Direktors, Nodokļu konsultāciju nodaļas
vadītājs, PwC Igaunija
Hannes Lentsius

Igaunija ir izstrādājusi jaunus nodokļu plānus, kas ievērojami mainīs gan uzņēmumu, gan iedzīvotāju finanšu vidi no 2025. gada. Šajā rakstā izklāstīti gaidāmie aizsardzības un transportlīdzekļu nodokļi, kā arī citi būtiski nodokļu paaugstinājumi, kas ietekmēs dažādas nozares.

Aizsardzības nodoklis

No 2025. gada 1. janvāra līdz 2028. gada 31. decembrim Igaunija ievieš pagaidu aizsardzības nodokli, ko veido trīs komponentes:

1. ar 2025. gada 1. jūliju PVN pieaugums vēl par diviem procentpunktiem līdz 24% (šogad tas jau tika pacelts no 20% līdz 22%);
2. ar 2026. gada 1. janvāri ienākuma nodoklis fiziskām personām palielināsies par diviem procentpunktiem līdz 24%;
3. ar 2026. gada 1. janvāri uzņēmumiem piemēros nodokli 2% apmērā no peļņas.

Aizsardzības nodokļa radīto ienākumu lielākā daļa tiks novirzīta Igaunijas aizsardzības spēju stiprināšanai un investīcijām valsts drošībā. Par šī nodokļa turpmāko nepieciešamību vai izmaiņām lems valdība, kura stāsies amatā pēc Igaunijas parlamenta vēlēšanām 2027. gadā.

Par pēdējām divām komponentēm, proti, ienākuma nodokļa palielināšanu fiziskām un juridiskām personām, bija lēmumi jau iepriekšējā koalīcija, un tām bija jāstājas spēkā 2025. gada 1. janvārī kopā ar t.s. nodokļu "kupra" likvidēšanu (t.i., no ienākumiem atkarīgu neapliekamā ienākuma sistēmu, kurā visiem piemēro vienotu neapliekamo ienākumu 700 eiro). Saskaņā ar pašreizējo plānu jaunā koalīcija ir nolēmusi likvidēt nodokļu "kupri" 2026. gadā.

Ar 2026. gadu piemērojamais uzņēmumu ienākuma nodoklis neietekmēs Igaunijas nodokļu konvenciju piemērošanu. Tomēr sagaidāms, ka augstās likmes dēļ Igaunijā strādājošo uzņēmumu ārvalstu īpašniekiem būs grūtāk izlietot peļņu.

Lai uzlabotu budžeta situāciju, līdztekus aizsardzības nodoklim par 5% gadā tiks paaugstināts akcīzes nodoklis alkoholam, tabakai un benzīnam.

Transportlīdzekļu nodoklis

Šā gada 29. jūlijā Igaunijas parlaments pieņēma jauno likumu "Par transportlīdzekļu nodokli" un nosūtīja to valsts prezidentam izsludināšanai, lai tas stātos spēkā 2025. gada 1. janvārī.

Valsts budžetā iemaksājamo transportlīdzekļu nodokli veidos divas komponentes:

1. Nodokļu un muitas pārvaldes iekasētais gada nodoklis;
2. Transporta pārvaldes iekasētā reģistrācijas nodeva.

Gada nodokli ik gadu maksā transportlīdzekļu īpašnieki par Igaunijas satiksmes reģistrā reģistrētiem transportlīdzekļiem. Transportlīdzekļu nodokļa likme vieglajiem pasažieru automobiļiem sastāvēs no pamatdaļas, īpatnējo CO₂ izmešu daļas un pilnās masas daļas, bet motocikliem – no dzinēja tilpuma. Gada nodokļa likme vieglajiem pasažieru automobiļiem ir atkarīga arī no transportlīdzekļa vecuma. Ja vieglajam pasažieru automobilim nav CO₂ datu, tad aprēķinu veic pēc likumā paredzētās formulas, par pamatu ņemot transportlīdzekļa jaudu kilovatos, pašmasu un vecumu gados, kā arī nepieciešamības gadījumā degvielas veidu.

Reģistrācijas nodeva jāsamaksā pirms vieglā pasažieru automobiļa reģistrācijas satiksmes reģistrā, proti, šī nodeva ir reģistrācijas priekšnoteikums. CO₂ īpatsvars reģistrācijas maksas formulā ir lielāks, lai veicinātu mazāk piesārņojošu transportlīdzekļu iegādi. Reģistrācijas maksas apmēru ietekmēs arī transportlīdzekļa vecums. Vecuma samazinājums ik gadu lineāri sarūk, līdz paiet 15 gadi no sākotnējās reģistrācijas datuma, pēc kura vecuma koeficients ir 0,20.

Reģistrācijas nodeva jāmaksā arī par pirmo īpašumtiesību maiņu transportlīdzeklim, kas jau reģistrēts satiksmes reģistrā, ja iepriekš par to nav samaksāta reģistrācijas nodeva. Reģistrācijas nodevas apmērs vidēji būs mazāks par 10% no transportlīdzekļa aptuvenās vērtības. Reģistrācijas nodevas likmes tiks ar likumu paaugstinātas 2028. un 2031. gadā.

Saskaņā ar likumu “Par transportlīdzekļu nodokli” operatīvie transportlīdzekļi, fizisko personu īpašumā esošie transportlīdzekļi, kas pārveidoti vai pielāgoti invalīdu lietošanai, un ārvalstu pārstāvniecību transportlīdzekļi ir atbrīvoti no ikgadējā nodokļa un reģistrācijas nodevas atbilstoši ārvalstu līgumiem.

Reģistrācijas nodeva nav jāmaksā, uz sava vārda reģistrējot līzinga kompānijā iegādātu vai mantojumā saņemtu transportlīdzekli. Šajā gadījumā reģistrācijas maksu piemēros nākamajam pārdošanas darījumam.

Reģistrācijas maksa var tikt atmaksāta, izvedot no Igaunijas transportlīdzekļus, kuru vecums nepārsniedz desmit gadus. Reģistrācijas nodevas un gada nodokļa summu samazina par vieglo pasažieru automobiļu vecumu gan fiziskām, gan juridiskām personām.

Lai neatgriezeniski noņemtu no uzskaites transportlīdzekļus ar apturētu reģistrāciju, to īpašniekiem ir noteikts divu gadu pārejas periods no 2025. gada 1. janvāra līdz 2026. gada 31. decembrim, kad šos transportlīdzekļus neapliek ar transportlīdzekļu nodokli un fiziskās personas var tos dzēst no satiksmes reģistra.